

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/16528 din 30.09.2024

La nr. 36/01-06/1161 din 23.09.2024

**Agenția Geodezie, Cartografie și
Cadastru**

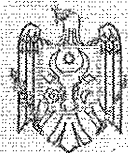
Copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile (număr unic 678/AGCC/2024).

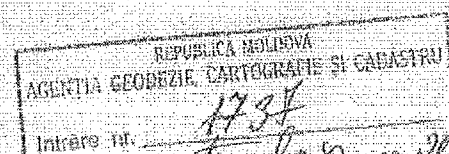
Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.09.30 18:42:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANA

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10011 din 30.09.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile (număr unic 678/AGCC/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop "[...] aducerea Legii cadastrului bunurilor imobile, în concordanță cu ultimele modificări ale cadrului normativ conex (Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148/2023, Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, precum și Legea nr. 1530/1993 privind acrotirea monumentelor)."

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile. Acesta este completat cu reglementări care stipulează că planul de nivel, planul încăperii izolate și fișa rezultatelor lucrării cadastrale la nivel de clădire se eliberează proprietarului, gestionarului bunului, organelor cu atribuții de control, autorităților administrație publice și executanților lucrărilor cadastrale. De asemenea, se exclude posibilitatea înregistrării construcțiilor executate în baza principiului aprobării tacite și se asigură posibilitatea notării în registrul bunurilor imobile a calității de monument al bunului imobil.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Reșcind din argumentele autorului prezentate în nota de fundamentare, proiectul promovează interesul public prin consolidarea siguranței în drepturile asupra bunurilor imobile, de a ocroti aceste drepturi asupra imobilelor, ceea ce va stimula eficacitatea producției și a investițiilor, de a asigura un sistem eficient de informație în scopul funcționării pieței imobiliare, de a percepe adecvat impozitul pe bunul imobil, de a furniza informații veridice și juridic argumentate despre dreptul asupra imobilului pentru organele administrative, judecătorești, bănci.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, în nota de fundamentare, autorul a descris impacturile corespunzătoare obiectului de reglementare a proiectului de hotărâre de Guvern supus expertizei anticorupție, și anume impactul asupra sectorului public, impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, impactul asupra sectorului privat, impactul social, impactul asupra echității și egalității de gen, alte impacturi și informații relevante.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

Potrivit notei de fundamentare: *”Pentru implementarea actului normativ va fi necesar alocarea anuală Ministerului Culturii (în limitele planificate anual de minister), a mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru solicitarea efectuării notărilor în registrul bunurilor imobile.”*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire; [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce vizează atribuțiile Ministerului Culturii și autorităților publice locale privind notarea calității de monument al bunului și notarea informației despre amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru și are drept scop aducerea Legii cadastrului bunurilor imobile, în concordanță cu ultimele modificări ale cadrului normativ conexe (Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148/2023, Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, precum și Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor).

Prin proiect se propune modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile. Acesta este completat cu reglementări care stipulează că planul de nivel, planul încăperii izolate și fișa rezultatelor lucrării cadastrale la nivel de clădire se eliberează proprietarului, gestionarului bunului, organelor cu atribuții de control, autorităților administrație publice și executorilor lucrărilor cadastrale. De asemenea, se exclude posibilitatea înregistrării construcțiilor executate în baza principiului aprobării tacite și se asigură posibilitatea notării în registrul bunurilor imobile a calității de monument al bunului imobil.

Reiesind din argumentele autorului prezentate în nota de fundamentare, proiectul promovează interesul public prin consolidarea siguranței în drepturile asupra bunurilor imobile, de a ocroti aceste drepturi asupra imobilelor, ceea ce va stimula eficacitatea producției și a investițiilor, de a asigura un sistem efectiv de informație în scopul funcționării pieței imobiliare, de a percepe adecvat impozitul pe bunul imobil, de a furniza informații veridice și juridic argumentate despre dreptul asupra imobilului pentru organele administrative, judecată, bănci.

30.09.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Xenia Xenia
Date: 2024.09.30 13:34:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOEDOVA EUROPEANĂ

